

Båtbotten- sanering

Medlemsutbildning 2026

Innehåll

- Miljölagstiftning
- Ansvarsfördelning
- Godkända saneringsmetoder
- Arbetsprocess och tidsplan
- Viktigt innan arbetet påbörjas
- Om du ska göra arbetet själv
- Om du ska anlita en entreprenör
- Åtgärder efter avslutad sanering
- Om du behöver mer information

Miljölagstiftning

Biocider

- Du får bara använda båtbottnfärger som är tillåtna för Mälaren.
- Tillsynsmyndigheten Upplands-Bro kommun tillåter inte sjösättning av båtar med båtbottnar som överskrider gällande gränsvärden för biociderna tributyltenn (TBT) och koppar.
- Gränsvärdet för TBT är 100 mikrogram/cm² och för koppar 1 000 mikrogram/cm².

Båtbottensanering

- För att skydda miljön och människors hälsa är både du som båtägare och BS Arken som båtklubb skyldiga att förhindra att farliga ämnen sprids till miljön vid båtbottensanering.

Ansvarsfördelning

Ditt ansvar som medlem

- Innan saneringsarbetet påbörjas måste du ha genomgått denna saneringsutbildning. Detta gäller även om du kommer att anlita en entreprenör för arbetet.
- Du är ansvarig för att arbetet utförs enligt BS Arkens anvisningar för båtbottnensanering. Detta gäller även om du kommer att anlita en entreprenör för arbetet.
- Om du anlitat en entreprenör måste du själv vara närvarande när arbetet påbörjas.

BS Arkens ansvar

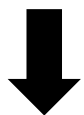
- BS Arken är skyldig att kontrollera att arbetet utförs enligt klubbens anvisningar.
- Om anvisningarna inte följs kommer arbetet att omedelbart stoppas av BS Arkens saneringsgrupp.

Godkända saneringsmetoder

- Skrapning utförd av dig själv
- Slipning utförd av dig själv
- Isblästring utförd av BS Arken godkänd entreprenör
- Våtsandblästring utförd av BS Arken godkänd entreprenör

Arbetsprocess

- Intäckning

- Sanering

- Målning

Var noggrann!

Den sanerade båtbotten ska klara en uppföljande kontrollmätning.
Kommunens tillsynsmyndighet kommer att ta stickprover!

Rekommenderad tidsplan

Om du ska göra arbetet själv

- Börja i tid!
 - Börja saneringsarbetet så snart du fått besked om att du måste sanera din båt.
 - Planera in arbetet över flera helger under hösten och vintern.
 - Vänta med målningen till våren när det blivit tillräckligt varmt för att få ett bra resultat.
- Arbetet är mer tidskrävande än du tror!

Om du ska anlita en entreprenör

- Vänta inte för länge med bokningen!

Om båten inte är sanerad i tid för sjösättningen får den inte sjösättas, varken av BS Arken eller av dig själv via ramp.

Viktigt innan båten ställs på plats

Båtbottentvätt är inte tillåten på varvsplan

- Du får inte spola av eller högtryckstvätta din båtbottnen inför saneringsarbetet, eftersom biocider då kan läcka ut och förorena mark, luft och vatten.

Marktäckning måste göras före båtupptagningen

- Innan du placerar båten på varvsområdet ska du lägga ut en heltäckande markpresenning under båtens pallning.
- Markpresenningen ska ha en vikt av minst 180 g/m^2 och vara tillräckligt stor för att kunna vikas upp till minst en meters höjd över markytan längs den hängande sidotäckningens insida.

Viktigt när båten står på plats

Intäckning

- En vind- och regnskyddad miljö ska skapas runt båten så att inget damm eller andra partiklar kan läcka ut i marken, luften och vattnet.

Båtbottentvätt är inte tillåten innanför intäckningen

- Du får inte spola av eller högtryckstvätta din båtbottnen under saneringsarbetet, eftersom biocider då kan läcka ut och förorena mark, luft och vatten.

Förberedelser när du ska göra arbetet själv

Sidotäckning

- Båten ska täckas runt om med hängande byggplast från skrovsidan ner till marktäckningen.
- Byggplasten ska tejpas mot skrovet med tätningstejp eller annan tejp med god vidhäftning.
- Skarvar i byggplasten ska också tejpas med tätningstejp.
- Markpresenningen ska vikas upp innanför den hängande sidotäckningen och tejpas mot byggplasten med tätningstejp.

Inspektion av intäckningen

- Innan du påbörjar saneringsarbetet ska du kontakta saneringsgruppen för kontroll av både marktäckningen och sidotäckningen.

Utrustning för saneringsarbetet

Arbetet måste utföras miljömässigt korrekt

- För att du ska kunna utföra din båtbottnsanering på ett miljömässigt korrekt sätt krävs att du förutom en korrekt mark- och sidotäckning också använder utrustning som förhindrar att giftig bottenfärg sprids till mark, luft och vatten.
- BS Arken rekommenderar därför att du hyr eller köper utrustning som uppfyller dessa krav.

Verktyg och maskiner

- Färgskrapa och extraskär

- Exempelvis Pro Scraper
 - Dubbelsidiga skär
 - Uttag för dammsugare

- Excenterslip och slippapper med utsugningshål

- Exempelvis Festool RO 150
 - Sladdriven modell, 150 mm diameter

Verktyg och maskiner

- Stoftavskiljare
 - Exempelvis Dustcontrol DC 2900
 - Fungerar som punktsug
 - Kopplas till excenterslipen eller färgskrapan
 - Har två filter; grovfilter och mikrofilter med filterklassificering HEPA H13
- Grovdammsugare
 - Olika fabrikat finns hos byggvaruhusen
 - Sätt i HEPA-filter
 - Slangen kan behöva skarvas

Personlig skyddsutrustning

- Skyddsoverall
 - Heltäckande engångsoverall
- Skyddshandskar
 - Kemikalieresistenta handskar
- Friskluftsmask
 - Mask med partikelfilter som täcker hela ansiktet
alternativt
- Andningsmask och skyddsglasögon
 - Hel- eller halvmask med partikelfilter (minst P3-klass)
 - Tätslutande skyddsglasögon så att dammet inte tar sig in vid sidan

Övrig utrustning

- Arbetsbelysning
- Elkablar och grenkontakter

Material för avfallshantering

- Stora sopsäckar eller kärl med lock
 - Allt farligt avfall som färgflagor, slipdamm, dammsugarpåsar och presenningar ska samlas upp i sopsäck eller kärl med lock.
- Tejp eller buntband
 - Före transport till kretsloppscentral ska kärl och sopsäckar förslutas och märkas med innehåll.

Arbetsbeskrivning vid skrapning

- Om du vill använda färgborttagningsmedel
 - Pensla på färgborttagningsmedlet på båtbottnen.
 - Låt färgborttagningsmedlet sitta kvar enligt tillverkarens instruktion.
 - ”Hyvla” sedan ner färgen i en hink med hjälp av spackelspade eller annan vass skrapa.
 - Förslut kärlet med ett lock.
- Om du inte vill använda färgborttagningsmedel
 - Skrapa botten ren med en färgskrapa ansluten till stoftavskiljare eller grovdammsugare.
 - Lägg dammsugarpåsen i en sopsäck och förslut säcken med tejp eller buntband.
- Slipning före målning
 - När biocidfärgen är borta ska botten slipas inför målningen.
 - Slipa med slipmaskin ansluten till stoftavskiljare eller grovdammsugare med HEPA-filter.

Arbetsbeskrivning vid slipning

- Om du vill slipa bort biocidfärgen
 - Slipa med slipmaskin ansluten till stoftavskiljare eller grovdammsugare med HEPA-filter.

Åtgärder efter avslutad sanering när du gjort arbetet själv

Hantering av farligt avfall

- Efter avslutat arbete är du personligen ansvarig för att området innanför intäckningen saneras enligt BS Arkens anvisningar så att varken färgrester eller annat material från saneringen finns kvar.
- Du är också ansvarig för att avfallet snarast omhändertas och transporteras till kretsloppscentral.
- Inget avfall från båtbottnsaneringen får lämnas kvar på BS Arkens område.

Intyg

- Efter avslutat saneringsarbete och borttransport av avfallet är du ansvarig för att följande intyg lämnas till kansliet:
 - Intyg om sanering av båtbottnen och borttransport av avfall, undertecknat av dig som medlem samt av mottagande kretsloppscentral.
 - Intyg om biocidfri båtbottnen, undertecknat av dig som medlem.

Intyg – Sanering av båtbottnen utförd av medlem

Undertecknad intygar härmed att nedanstående båt har genomgått en korrekt utförd bottensanering enligt BS Arkens miljöföreskrifter och anvisningar för båtbottnsanering.

Fabrikat / modell: _____

Båtnamn: _____

Undertecknad intygar också att allt material såsom spill, färgrester och täckmaterial har inlämnats till kretsloppscentral.

Mottagning av material från bottensanering intygas:

Datum: _____

Kretsloppscentral: _____

Signatur: _____

Datum: _____

Medlem: _____

Medlemsnummer: _____

Underskrift: _____

Mottaget av BS Arken:

Datum: _____

Signatur: _____

Intyg – Biocidfri båtbottnen

Användning av båtbottnfärger som innehåller biocider regleras bland annat i miljöbalken (1998:808), EU:s biocidförordning EU 528/2012) och Kemikalieinspektionens föreskrifter (KIFS 2022:3).

I Mälaren får endast biocidfria färger användas.

Användning av otillåtna biocidbaserade färger kan leda till böter eller fängelse för dig som båtägare.

För BS Arken kan sjösättning av en båt med otillåten bottenfärg innebära böter och förbud att sjösätta båtar.

Medlem som bryter mot förbudet mot biocidhaltiga båtbottnar faktureras alla klubbens kostnader, inklusive de bötesbelopp och andra avgifter som tillsynsmyndigheten debiterar klubben.

Undertecknad intygar härmed att nedanstående båt är biocidfri.

Fabrikat / modell: _____

Båtnamn: _____

Följande dokumentation som verifierar att båten är biocidfri har uppvisats för BS Arken:

Undertecknad intygar också att denna båt inte kommer att målas med biocidfärg så länge den är i min ägo och ligger i BS Arken.

Datum: _____

Medlem: _____

Medlemsnummer: _____

Underskrift: _____

Intyg godkänt av BS Arken:

Datum: _____

Signatur: _____

Förberedelser när du ska anlita en entreprenör

Inspektion av marktäckningen

- Innan entreprenören påbörjar saneringsarbetet ska du kontakta saneringsgruppen för kontroll av marktäckningen.

Sidotäckning

- Sidotäckning ska därefter utföras av entreprenören enligt BS Arkens anvisningar.

Åtgärder efter avslutad sanering när du anlitat entreprenör

Hantering av farligt avfall

- Efter avslutat arbete är entreprenören ansvarig för att området innanför intäckningen saneras enligt BS Arkens anvisningar så att varken färgrester eller annat material från saneringen finns kvar.
- Entreprenören är också ansvarig för att allt avfall omhändertas och transporteras till kretsloppscentral.
- Inget avfall från båtbottnsaneringen får lämnas kvar på BS Arkens område.

Intyg

- Efter avslutat saneringsarbete och borttransport av avfallet är du ansvarig för att följande intyg lämnas till kansliet:
 - Intyg om sanering av båtbottnen och borttransport av avfall, undertecknat av entreprenören.
 - Intyg om biocidfri båtbottnen, undertecknat av dig som medlem.

Intyg – Sanering av båtbottnen utförd av entreprenör

Undertecknad intygar härmed att nedanstående båt har genomgått en korrekt utförd bottensanering enligt BS Arkens miljöföreskrifter och anvisningar för båtbottnsanering.

Fabrikat / modell: _____

Båtnamn: _____

Beställare: _____

Medlem: _____

Medlemsnummer: _____

Undertecknad intygar också att allt material såsom spill, färgrester och täckmaterial har inlämnats till kretsloppscentral samt att faktura på inlämnat material till destruktionscentral har lämnats till BS Arken.

Datum: _____

Företagsnamn: _____

Underskrift: _____

Namnförtydligande: _____

Telefon: _____

Intyg – Biocidfri båtbottnen

Användning av båtbottnfärger som innehåller biocider regleras bland annat i miljöbalken (1998:808), EU:s biocidförordning EU 528/2012) och Kemikalieinspektionens föreskrifter (KIFS 2022:3).

I Mälaren får endast biocidfria färger användas.

Användning av otillåtna biocidbaserade färger kan leda till böter eller fängelse för dig som båtägare.

För BS Arken kan sjösättning av en båt med otillåten bottenfärg innebära böter och förbud att sjösätta båtar.

Medlem som bryter mot förbudet mot biocidhaltiga båtbottnar faktureras alla klubbens kostnader, inklusive de bötesbelopp och andra avgifter som tillsynsmyndigheten debiterar klubben.

Undertecknad intygar härmed att nedanstående båt är biocidfri.

Fabrikat / modell: _____

Båtnamn: _____

Följande dokumentation som verifierar att båten är biocidfri har uppvisats för BS Arken:

Undertecknad intygar också att denna båt inte kommer att målas med biocidfärg så länge den är i min ägo och ligger i BS Arken.

Datum: _____

Medlem: _____

Medlemsnummer: _____

Underskrift: _____

Intyg godkänt av BS Arken:

Datum: _____

Signatur: _____

Material för avslutande målning

- Avfettande rengöringsmedel
 - Du får bara använda rengöringsprodukter som godkänts av myndigheter, och bland dem ska du i första hand välja de mest miljövänliga alternativen.
- Borste
- Färg som fungerar som tätskikt, till exempel epoxi
- Färg som skyddar mot beväxning och underlättar rengöring
 - Du får bara använda färger som godkänts av myndigheter.
- Tråg och rollers
- Målartejp
- Trasor
- Personlig skyddsutrustning

Arbetsbeskrivning vid målning

- Följ färgtillverkarens rekommendationer
 - Måla vid rätt temperatur och luftfuktighet.
 - Lägg på det antal färglager som krävs för ett gott resultat.
- Om du inte hinner måla botten före sjösättningen
 - Rådgör med saneringsgruppen.

Om du behöver mer information

- Om du behöver mer information om tillvägagångssätt, utrustning med mera, kontakta saneringsgruppen via mejl till sanering@bsarken.se.